

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2500831 – IJzervallei'
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Voorliggende nota aan de leden van de Vlaamse Regering geeft toelichting bij de definitieve goedkeuring van het ontwerp van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen (S-IHD) en prioriteiten voor de speciale beschermingszone 'BE2500831 – IJzervallei'.

Het vaststellen van deze S-IHD kadert binnen de uitvoering van de Europese Vogelrichtlijn en legt tevens de gebiedsspecifieke bijdrage tot het realiseren van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen vast. Deze S-IHD kwamen tot stand op basis van een rapport dat met betrokken doelgroepen in het gebied werd afgetoetst en werd goedgekeurd.

Op 16 juli 2021 heeft de Vlaamse Regering het 'Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2500831 – IJzervallei' principieel goedgekeurd en de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, gelast het advies in te winnen van de Minaraad, de SERV en de SALV (VR 2021 1607 DOC.0926/1, DOC.0926/2, DOC.0926/3 en DOC.0926/4).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving (natuur en biodiversiteit)

Beleidsdoelstelling:

- Instandhoudingsdoelstellingen en Natura 2000-beleid
- Natuur overal- door verweving en verbinding, door blauw groene netwerken en ecosysteemdiensten
- Geïntegreerde gebiedsgerichte werking voor natuur en landschap

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/113 van 24 maart 2021.

Het voorstel van beslissing betreft een voorontwerp van besluit dat rechtstreeks voortvloeit uit artikel 36ter, §1, van het decreet Natuurbehoud, uit het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen en uit het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 2010 tot vaststelling van gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats.

Op 16 juli 2021 heeft de Vlaamse Regering het 'Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2500831 – IJzervallei' principieel goedgekeurd en de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, gelast het advies in te winnen van de Minaraad, de SERV en de SALV (VR 2021 1607 DOC.0926/1, DOC.0926/2, DOC.0926/3 en DOC.0926/4).

In de als bijlage 6 toegevoegde brief van 30 augustus 2021 deelt de SERV mee beslist te hebben vanuit selectiviteitsoverwegingen geen advies te formuleren.

In het als bijlage 7 toegevoegd gezamenlijk briefadvies nr. 2021/018 (Minaraad) en nr. 2021-12 (SALV) van 8 en 9 september 2021 geven de Minaraad en de SALV een aantal opmerkingen mee. Deze vereisen geen aanpassingen van het voorontwerp. Hieronder worden de opmerkingen kort beantwoord.

- (i) De Raden stellen vast dat de lokale overlegmomenten over dit voorontwerp dateren van 2016 en 2017 en het voorontwerp van 2018. De Raden vragen zich af waarom dit voorontwerp nu pas voor advies wordt voorgelegd en uiten de bezorgdheid dat mogelijk kostbare tijd verloren is gegaan inzake het realiseren van de doelen op het terrein.

De aannames uit de opmaakperiode zijn nog steeds relevant en up-to-date, zoals onder meer blijkt uit publicaties van het INBO. De omstandigheden in de speciale beschermingszone zijn niet fundamenteel gewijzigd, tenzij door de uitvoering van het natuurbeheer en -projecten. Bij de start van de opmaak van de ontwerp van specifieke instandhoudingsdoelstellingen waren op het terrein naast het regulier beheer op de percelen van het ANB en Natuurpunt, al heel wat initiatieven lopende of in voorbereiding. De ontwerp instandhoudingsdoelstellingen werden hier op afgestemd of werden via dit proces concreter gefocust. De uitvoering op terrein was in die zin niet zo zeer afhankelijk van de formele vaststelling ervan. Enkele voorbeelden van lopende projecten of initiatieven zijn het verder zetten van het natuurinrichtingsproject 'De Blankaart', het opstarten van het strategisch project 'IJzer- en Handzamevallei, klimaatbuffer in de Westhoek' en de uitvoering van omvangrijke eenmalige werken in functie van de doelsoorten uit de ontwerp instandhoudingsdoelstellingen binnen het erkend natuurreserveaat 'De Blankaart'.

- (ii) De Raden wijzen op een aantal bestaande informatie- of adviesvraagplichten t.a.v. de Minaraad en i.v.m. instandhoudingsbeleid, waaraan momenteel niet voldaan lijkt te worden. Het gaat om het artikel 12 van het besluit van 3 april 2009, dat bepaalt dat (§1) de Minaraad een jaarverslag zou ontvangen over de prioriteiten voor de diverse gebieden en de genomen instandhoudingsmaatregelen en (§2) de verslagen in het kader van artikel 12 van de Vogelrichtlijn en artikel 17 van de Habitatrictlijn aan de Minaraad voor advies moeten worden voorgelegd.

Sinds 2009 heeft het instandhoudingsbeleid verder vorm gekregen, met als voornaamste mijlpaal de beslissing van de Vlaamse regering van 23 april 2014 over de instandhoudingsdoelstellingen. Deze

leidde onder meer tot de aanpassing van het Decreet Natuurbehoud op 9 mei 2014 en de vaststelling van het Instandhoudingsbesluit van 20 juni 2014.

Op basis van deze vernieuwde wetgeving werd in 2015 de Gewestelijke Overleginstantie opgericht, met als opdracht de voortgangsbewaking en het verlenen van adviezen en aanbevelingen bij het instandhoudingsbeleid. In verband met de door de Minaraad gevraagde rapportering groeide in dit forum een praktijk, in overleg met de leden, die invulling geeft aan deze vraag. Gelet op deze vernieuwde wetgeving en staande praktijk, zijn de bepalingen in het besluit van 3 april 2009 als achterhaald te beschouwen. In uitvoering van de beleidsnota omgeving zal het plannings- en rapporteringsinstrumentarium van het instandhoudingsbeleid geoptimaliseerd en vereenvoudigd worden. Ook het door de Minaraad aangehaalde besluit is daarbij gevat.

De verslagen van 2019 in het kader van art. 12 van de Vogelrichtlijn en art. 17 van de Habitatrictlijn zullen alsnog overgemaakt worden aan de Minaraad met vraag tot advies.

- (iii) De Raden vragen naar de stand van zaken met betrekking tot de evaluatie en eventuele bijstelling van de instandhoudingsdoelstellingen, die in het Vlaams Natura 2000-programma 2016-2020 gepland was voor 2019.

Met het oog op de evaluatie van de instandhoudingsdoelstellingen stelde het INBO een aantal rapporten op. Een deel ervan werd in 2021 gepubliceerd, een aantal is nog in afwerking. Na afwerking van alle rapporten, zullen deze, als wetenschappelijke evaluatie, de basis vormen voor een beleidsmatige evaluatie. Deze staat gepland vanaf 2023.

2. BESTUURLIJKE IMPACT

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit heeft geen andere weerslag op de begroting, het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring.

3. VERDER TRAJECT

De Raad van State concludeerde eerder reeds (in de adviezen 53.851/1/1V tot en met 53.886/1/V rond S-IHD besluiten, dd. 18 september 2013) dat voor gelijkaardige besluiten geen advies diende te worden verleend, aangezien de ontwerpen niet beschouwd konden worden als reglementaire besluiten in de zin van art 3, §1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Aangezien dit besluit een zeer gelijkaardig besluit betreft, is er opnieuw geen advies nodig van de Raad van State.

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering, zal de minister het besluit laten publiceren in het Belgisch Staatsblad, waarna het in werking treedt tien dagen na publicatie ervan.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2500831 – IJzervallei';
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszone 'BE2500831 – IJzervallei' in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Bijlage 1: het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Bijlage 2: de bijlage 1 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Bijlage 3: de bijlage 2 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Bijlage 4: het onderbouwend S-IHD-rapport;
- Bijlage 5: het advies van de inspectie van Financiën;
- Bijlage 6: brief dd. 30 augustus 2021 waarin de SERV meedeelt beslist te hebben geen advies te formuleren;
- Bijlage 7: gezamenlijk briefadvies nr. 2021/018 (Minaraad) en nr. 2021-12 (SALV) van 8 en 9 september 2021.